

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра адміністративного права

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Митне право»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків – 2021

Силабус навчальної дисципліни «Митне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 15 с.

Розробник:

Шульга Марія Герасимівна,
кандидатка юридичних наук, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 11 від 2 червня 2021 р.)

Завідувач кафедри - Гаращук Володимир Миколайович, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Митне право
Статус навчальної дисципліни	За вибором студента
Викладач	Шульга Марія Герасимівна, доцентка кафедри адміністративного права, к.ю.н., доцентка
Контактний телефон	0679423102
E-mail	mariteshulga@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	Zoom

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається сутність митного права, розуміння його базових категорій. Аналізується зміст і значення принципів здійснення митної справи. Визначається порядок переміщення товарів і транспортних засобів через митний кордон України в залежності від мети переміщення. Окреслюється послідовність оформлення такого переміщення. Надається адміністративно-правова кваліфікація в адміністративно-деліктних відносинах в галузі митної справи.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи наукових знань про правове регулювання порядку переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України; опанування основних інститутів митного права, принципів виключної юрисдикції України на її митній території, загальноприйнятих в міжнародних відносинах систем класифікації та кодування товарів, митно-тарифних термінів, вироблення основних умінь і навичок застосування митного законодавства, активізація аналітичної діяльності студентів, проведення науково-дослідницької роботи, а також практичних навичок щодо реалізації митної

політики у сфері захисту державного кордону.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань щодо транскордонного переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення;
- опанування інструментарієм інститутів митного контролю та митного оформлення;
- визначення митних режимів та актуальних проблем їх застосування, сучасних наукових досліджень щодо їх визначення;
- аналіз і дослідження прикладних проблем порядку застосування тарифного та нетарифного регулювання в галузі митної справи;
- наведення характеристики видів адміністративних правопорушень пов'язаних з переміщенням товарів через митний кордон, аналіз їх структури, визначення стадій та етапів, окреслення повноважень учасників провадження, стадій провадження;
- розвиток навичок і умінь застосування митного законодавства з урахуванням європейських стандартів і принципів.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: адміністративне право, податкове право, цивільне право.

Кореквізити: податкові спори та процедури, запобігання корупції в податковій та митній сферах.

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1. Аналізувати природу та зміст митної справи, митної території, митного кордону.

РН НД 2. Дискутувати зі складних правових проблем застосування митного законодавства в регулюванні транскордонного переміщення товарів.

РН НД 3. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію щодо принципів здійснення митної справи.

РН НД 4. Здійснювати порівняльно-правовий аналіз митних актів.

РН НД 5. Інтегрувати знання про сутність митних формальностей.

РН НД 6. Демонструвати навички реалізації механізму «єдиного вікна».

РН НД 7. Демонструвати змістовне наповнення митних режимів.

РН НД 8. Демонструвати вміння використання інформаційних ресурсів митних органів.

РН НД 9. Демонструвати навички визначення митної вартості та країни походження товарів.

РН НД 10. Аналізувати змістовне наповнення митного контролю.

РН НД 11. Характеризувати особливості адміністративної відповідальності за порушення митних правил.

РН НД 12. Демонструвати знання процедури адміністративного оскарження.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Митна справа і державна політика у сфері митної справи. Митне право України (поняття, предмет, метод). Джерела митного права. Митні правовідносини і митні правові норми	Митна справа і державна політика у сфері митної справи. Митне право України (поняття, предмет, метод). Джерела митного права. Митні правовідносини і митні правові норми	8
2	Митний контроль. Організація здійснення митного контролю. Заходи офіційного контролю	Митний контроль. Організація здійснення митного контролю. Заходи офіційного контролю	8

3	Митні режими. Класифікація митних режимів. Нормативно-правове забезпечення митних режимів	Митні режими. Класифікація митних режимів. Нормативно-правове забезпечення митних режимів	8
4	Суб'єкти адміністративної процедури	Суб'єкти адміністративної процедури	8
5	Митне оформлення. Декларування. Митний перевізник. Митна брокерська діяльність. Митні формальності	Митне оформлення. Декларування. Митний перевізник. Митна брокерська діяльність. Митні формальності	8
6	Митний тариф України. Митна вартість товарів. Країна походження товару. Нетарифне регулювання	Митний тариф України. Митна вартість товарів. Країна походження товару. Нетарифне регулювання	8
7	Основні принципи переміщення товарів і транспортних засобів, що мають особливий статус	Основні принципи переміщення товарів і транспортних засобів, що мають особливий статус	8
8	Відповідальність за порушення митних правил	Відповідальність за порушення митних правил	8
9	Види порушень митних правил та відповідальність за них.	Види порушень митних правил та відповідальність за них.	8
10	Проведення у справах про порушення митних правил. Компроміс у справі про порушення митних правил. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил	Проведення у справах про порушення митних правил. Компроміс у справі про порушення митних правил. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил	8

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання**

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Самостійна робота (в годинах)
1	Митний контроль. Митні режими. Нормативно-правове забезпечення митних режимів.	Митний контроль. Митні режими. Нормативно-правове забезпечення митних режимів.	110
2	Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через	Переміщення і пропуск товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний	

	митний кордон України.	кордон України.	
3	Адміністративна відповідальність за порушення митних правил. Проведення у справах про порушення митних правил.	-	

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів здійснюється у таких формах:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури, законодавчих актів зарубіжних країн;
- робота над кейсами з питань прийняття й виконання адміністративних актів;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів і тестування.

Завдання та методичні рекомендації до самостійної роботи наведено у Методичних матеріалах з навчальної дисципліни «Митне право» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право».

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Нормативно-правові акти

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10
4. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16.04.1991 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
5. Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України: Закон України від 06.09.2018 р. № 2530. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2530-19#Text>
6. Про Митний тариф України: Закон України від 04.06.2020 р. № 674-XI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-20#Text>
7. Про транзит вантажів: Закон України від 20.10.1999 р. № 1172-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-14#Text>
8. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур (Кіотська Конвенція) від 18.05.1973 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_643
9. Про участь України у Митній конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП 1975 р.): Закон України від 15.07.1994. р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/117/94-вр#Text>
10. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
11. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
12. Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: Закон України від 15.05.03 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
13. Про затвердження Порядку надання складським об'єктам статусу «митний склад» та позбавлення такого статусу: наказ Міністерства фінансів

України від 16.07.12 р. № 835. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1324-12#Text>

14. Про затвердження Порядку подання та розгляду заяв, надання, зупинення дії, анулювання дозволів на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі та форми Заяви на відкриття та експлуатацію магазину безмитної торгівлі: наказ Міністерства фінансів України від 08.06.12 р. № 692. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1080-12#Text>

15. Положення про Державну Митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України 06.03.2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n209>

16. Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 450. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п#Text>

17. Про затвердження Порядку створення зон митного контролю: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 583. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0879-12#Text>

18. Калініченко А. І. Систематизація митного законодавства: сутність та форми: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 19 с.

19. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 р. № 614. *Офіційний вісник України*. 2012. № 52. Ст. 1206. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1014-12#Text>

20. Про затвердження Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 22.05.2012 р. № 581. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0916-12#Text>

21. Про затвердження Змін до Порядку справляння митних платежів при ввезенні на митну територію України товарів громадянами: наказ Міністерства фінансів України від 12.01.2015 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0087-15#Text>

22. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: постанова Кабінету Міністрів України 21.05.2012 № 428. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п#Text>

23. Про затвердження Порядку обліку осіб, які здійснюють операції з товарами: наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2015 р. № 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0807-15#Text>

24. Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України лікарських засобів та спеціального дитячого харчування: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 р. № 458. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/458-2012-п#Text>

25. Про затвердження форм процесуальних документів у справах про порушення митних правил: наказ Міністерства фінансів України від 31.05.2012 р. № 652. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1015-12#Text>

26. Про затвердження Типової мирової угоди про припинення провадження у справі про порушення митних правил: наказ Міністерства фінансів України від 28.05.2012 р. № 607. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0985-12#Text>

27. Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей: затв. пост. НБУ 02.01.2019. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>

28. Про затвердження переліку товарів, вивезення (пересилання) яких громадянами за межі митної території України не допускається: постанова Кабінету Міністрів України від 18.05.2012 р. № 468. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/468-2012-п#Text>

29. Про обсяги та порядок ввезення громадянами на митну територію України харчових продуктів для власного споживання: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 р. № 434. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/434-2012-п#Text>

Література

Основна література

1. Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні: колект. монографія / Ун-т митної справи та фінансів. Дніпро: Гельветика, 2018. 272 с.

2. Науково-практичний коментар Митного кодексу України / За заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

3. Назарова Я. Б . Правове регулювання митних режимів тимчасового ввезення та тимчасового вивезення: монографія / за наук. ред. М. Г. Шульги. Харків: Оберіг, 2017. 164 с.

4. Чуприна О. В. Правове регулювання митних режимів переробки: монографія / за заг. ред. М. Г. Шульги. Харків: Оберіг, 2016. 168 с.

5. Зима О. Т. Митне право: конспект лекцій. Харків: Право, 2018. 126 с.

6. Калініченко А. І. Систематизація митного законодавства: сутність та форми: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків, 2015. 19 с.

7. Mariya G. Shul'ha, Anatoliy V. Mazur, Yuriy V. Neorhievkyu. Legal regulation of medicinal products: *European standards and national practice. Wiadomosci Lekarskie*. 2019.

8. Науково-практичний коментар Митного кодексу України / за заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.

9. Мазур А.В. Економічна безпека держави: погляд крізь призму митного контролю. *Lex Portus*. 2016. № 2. С. 87-100. URL: http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/6748/Mazur_lexportus2-16.pdf?sequence=1&isAllowed=y

10. Wiktor Chentsov, Anatolij Mazur. Regulacje prawne instytucjonalnej reformy Służby celnej Ukrainy: chronologia i perspektywy. Monitor prawa celnego i podatkowego (Taxation and customs law monitor). 2018. nr 12 (281) grudzień. 446-451. URI: https://monitorc.pl/art/3756/regulacje_prawne_instytucjonalnej_reformy_sluzby_celnej_ukrainy_chronologia_i_perspektywy

Додаткова література

1. Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність: Алерта, 2015. Т. 1. 2015. 528 с.
2. Бойко В. М. Митне право України: навч. посіб. Київ: Правова єдність: Алерта, 2015. Т. 2. 2015. 618 с.
3. Митна справа : підручник / М. І. Крупка. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 572 с.
4. Заяц В. В. Митний контроль товарів, що містять об'єкт права інтелектуальної власності. *Митна безпека*. 2018. № 2.
5. Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту: монографія. Дніпро: Ун-т митної справи та фінансів, 2018. 336 с.
7. Дуженко С. А. Провадження у справах про порушення митних правил: монографія / за заг. ред. М. Г. Шульги. Харків: Оберіг, 2017. 170 с.
8. Mariya G. Shul'ha, Anatolij V. Mazur, Yuriy V. Heorhievskyy. Legal regulation of importation of medicinal products: European standards and national practice. *Wiadomości Lekarskie*. 2019. tom LXXII, nr 12 cz. II, 2457-2463. URI: <https://wiadlek.pl/wp-content/uploads/2020/02/WL-12-cz-II-2019.pdf>
9. Ченцов В.В., Мазур А.В. Правове регулювання інституційної реформи митної служби України: хронологія законодавчих змін та подальша перспектива. *Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні*: колективна монографія за заг. ред. Д.В.

Приймаченка. Дніпро: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С.66-79. 272 с. URL: <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/bitstream/123456789/3148/1/pdfjoiner.pdf>

10. Minchenko A., Mazur A. International intergovernmental organizations of special competence and their influence on the formation of the legal sphere of foreign economic activity in Ukraine. *Customs Scientific Journal*. 2020. № 2. p.13-20. URL: <http://csj.umsf.in.ua/archive/2020/2/4.pdf>

Інтернет-ресурси

Сайт Ради Європи - <http://www.coe.kiev.ua>

Офіційний веб-портал Верховної Ради України - <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України - <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду – https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України – <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України – <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Державної митної служби України – <https://customs.gov.ua>

Єдиний державний інформаційний веб-портал Державної митної служби України «Єдине вікно для міжнародної торгівлі».

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри адміністративного права. URL: http://library.nlu.edu.ua/index.php?option=com_k2&view=itemlist&task=category&id=605:administratyvna-protsedura&Itemid=151

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого» (https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (приміром, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Митне правом. » передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, захист есе або реферату за ініціативи студента. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття

студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів.

Впродовж семестру студенти виконують завдання для самостійної роботи (підготовка презентації, есе, реферату тощо). Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 20 балів.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Шкала підсумкового педагогічного контролю:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34